Lutherrózsa

XXV. évfolyam
Hírlevél
2017. szeptember

A Tatai Evangélikus Egyházközség hírlevele, amely az információáramlást és a lelkiséget kívánja segíteni. Alapítva Urunk 1992. esztendejének adventjében. Kapják a gyülekezet tagjai, Tata vonzáskörzetének evangélikussága és az érdeklődők. *Megjelenés:* **minden hónap első vasárnapján.**
Kiadó/Szerkesztő: ***Franko Mátyás*** tatai evangélikus lelkész Tel./Fax: **34-588-065**
Drótpostacím: **frankom962@gmail.com** Virtuális újságunk elérhetősége: **http://tata.lutheran.hu**

A hogyan öregszik az ember, úgy kezdi el egyre inkább értékelni a csendet. A csend Isten egyik legszebb adománya, amit nem becsülnek meg kellőképpen mostanság. Talán azért van ez így, mert az Istentől eltávolodott, zajban-élő ember elfelejtette, hogy a csend a Mindenható Isten kommunikációs “csatornája”.

Pedig a csend sok dologra megtanít...

Talán éppen ezért nem engedi a Világ, a Sátán, a Politikusok, az Ördög... (nem kívánt rész törlendő!) hogy csendben gazdag életünk legyen! Mert nem kérdés, hogy az éjszaka is rejtélyes okból hosszú percekig fülsiketítően vinnyogó riasztó a betörőket zavarja legkevésbé – ők különben is szemérmetlenül fényes nappal lopnak, amikor más dolgozik –, s nyilván nem tesz jót se csecsemőnek, se gyermeknek, senki emberfiának a hajnalig falakon is átdörömbölő techno-zene szívritmust is eséllyel kiütő puffogása vagy az éjszaka is süvítő kamionok zaja. (Elgondolkodtató, hogy egyre több a fiatalok között a halláskárosult(!), s előre prognosztizálható, hogy ez pár év múlva majd mekkora terhet jelent az egyébként is elszegényedő társadalombiztosításnak, nemkülönben a saját pénztárcának...)

A zaj miatt szenvedőkön kívül sajnos senkit nem érdekel, hogy ember és állat pihenni szeretne egy fárasztó nap után. (Vannak még becsületesen dolgozó, munkában elfáradó emberek, az állatoknak pedig éppen elég teher a mindennapos létfenntartó küzdelmük ebben az ember-szennyezte természetben!) Sajnos kevesek fejében fordul meg “odafönt”, hogy a felnövekvő generáció zajba születik, zajra szocializálódik, zajban él és dolgozik, s zajban szalad *tömegesen*(!) a kárhozata felé. Aki harmóniát soha nem tapasztalt, az persze észre sem veszi, hogy akusztikus környezetszennyezésével fájdalmat okoz másnak és önmagának is.

A csend Isten rendjéből fakad

A JóIsten úgy teremtette meg ezt a csodálatos világot, hogy benne az ember csak azt hallja meg, amit tényleg meg kell hallania: *a madarak csivitelését, a baba sírását, az oroszlán üvöltését vagy éppen a mennydörgést*... Az embert-gyötrő civilizációs/városi zajok nem Istentől valók, nem véletlenül, a bibliai Babilon/Bábel a bűn-koncentráció megtestesítője! *A részvét-nélküli, névtelenségbe nyomorított zajos (nagy)városi lét, ahol az emberek nincsenek egymásra tekintettel bizony megrövidíti az életet!*

Ne csak arra gondoljunk, hogy a zaj az egyik legnagyobb stressz-forrás, s számos testi betegség elindítója, hanem arra is, hogy a zajban eltöltött idő az „holt idő”; azok a percek, órák, napok vagy akár évek bizony kiesnek a tudatos létünk rövidke néhány évtizedéből: *ennyivel kevesebbet élünk!* A lelket tompító/zsugorító zajnak van egy igen veszélyes hozadéka is:

Zajban nem halljuk meg a “belső hangot”

Ez az őszinte, belső hang mindig tudatja velünk, mi a helyes, s mi nem. A Pártfogó, a Lélek folyamatosan velünk van, csak a zajban nem halljuk a hangját, s ez olykor végzetes is lehet. Mivel ez a belső hang figyelmeztet, tudatja mi a jó és mi a helyes, s ezzel felelősséget ébreszt, ezért sokan kerülik azokat a helyzeteket, amikor a csend rájuk „szakadhatna”. A felelősség-elől-menekülés legegyszerűbb, általánosságban tettenérhető módja, amikor a háttérben éjjel-nappal „megy a TV” vagy szól a rádió... fiatalok esetében az okostelefonról pedig cincog/brummog a streamelt zene. A hívő ember éppen ezért tudatosan teremt magának időt, helyet, azaz *teret az elcsendesedésre*, mert tudja:

A szív csöndességéhez a fülön keresztül (is) vezet az út!

Az Istenben bízó ember Bibliából, tradícióból, saját élet-tapasztalásaiból megtanulta, hogy nem elég csak hallani, *meghallani* is kell. A meghallás tulajdonképpen a megértést jelenti. Jézus URunk Magvető példázata egyértelműsíti, hogy az embereknek csak az egynegyede (jó föld) érti meg, mi is az Isten akarata... Isten maga az ÉLET, mert Ő *mindenben – teremtettségbeli rendje által – mindenhol* ott van, s azt akarja, hogy érték (azaz gyümölcs/termés) „teremtődjék”.

Az érték létrejöttéhez szükséges a csend

Csendben érlelődnek a gondolatok, csendben lehet tanulni, csendben történik a növekedés is, ezért van minden élőnek szüksége az alvásra, ha nem is teljes, de legalább részleges formában! *Információt lehet gyűjteni zajban is, de tanítani, nevelni, s tanulni csakis csendben lehetséges!* Sajnos ez a mostani informális társadalom (a nevében is benne van!) az információra teszi a hagsúlyt, de a magát egekbe magasztaló *homo informaticus* bármekkorára is tágítja az elméjét adatokkal, ettől még nem lesz *homo eticus*!

Az etikus embert régen „istenes” vagy „szent” embernek mondták. Az ilyen embert azért respektálták, mert ő is respektált másokat, azért tartották fontosnak, mert ő is mindenkit fontosnak tartott, s azért szerették, mert *részvéttel* volt mindenki iránt. Kulcsszó: *részvét, részvétel.*

Ha a ma embere nem csendesül el, s nem érti meg, hogy részvéttel kell lennie nem csak a másik ember, de minden élő iránt, akkor nagyon hamar vége lesz a „civilizációnak”. Részvét nélkül, vége lesz ennek a világnak... Nem Isten pusztítja el lángpallosos angyalaival és kénköves esővel... Nem! Akkor Istenre lehetne fogni megint mindent. A részvét-nélküli ember vég(zet)e egyszerűen az, hogy *belefullad a saját piszkába...*

fm

Kedves Testvéreim!

A nyári forróság elmúlása is megerősíti: bizony ránk-köszöntött az Ősz! Remélem a Gondviselő Isten mindenkit megóvott a nagyobb bajtól, s sikerült a múló időt tartalmasan eltölteni Mindannyiunknak... Erőt merítve az elmúlt hetek/hónapok emlékeiből, Isten nevében elkezdhetjük a gyülekezeti programokban gazdagabb őszi időszakot.

Jelen számunkban nem csak gyülekezetünkben történtekről olvashatnak a Testvérek, de érdekes riportokkal is találkozhatnak az én visszaemlékezésem/összefoglalóm mellett, melyre az apropót az adta, hogy *éppen 25 évvel ezelőtt* indult útjára a **Lutherrózsa**, a Tatai Evangélikus Gyülekezet lelki életét támogatni kívánó, aktuális eseményeinkről hírt adó információs kiadványunk. A mostani színes számmal nemcsak ünnepeljük a negyedszázados Lutherrózsát, de egy új korszakba is lépünk, mert mostantól kezdve színesben jelenhet meg a „lapunk" – köszönhetően *Egyházmegyénk Vezetőségének* és *Joensuu-i* testvérgyülekezetünk támogatásának.

Jelentem, hogy a *Tatai Református Gimnáziumban* kérésemre racionalizálták az evangélikus hit-, és erkölcstan-óráimat, s így megfelelő csoportösszevonásokkal heti 10 órában tanítok ott. (Ehhez jönnek majd még a gyülekezeti hittanóráim.) Egyelőre három gyermek van a látóterünkben, akik konfirmandus-oktatásban részesülnek szeptember második felétől.

Tavaszi ruhasegély-akciónk – melyet Luxemburg Esch/Alzett-i testvérgyülekezetünkkel közösen lassan 20 éve(!) végzünk – idén logisztikai okok miatt szeptember-októberre tolódik. *Karl Georg Marhoffer* lelkésztestvérem és kísérője e hónap közepén lesz nálunk. Ha a tanév-kezdésssel valamint gyülekezeti élet őszi szakaszának elindulásával járó szervezési feladatokon túljutottunk, hirdetni fogjuk a "Hallelujah-Butik" nyitási "menetrendjét" is.

Jelentem, hogy a *Joensuu-Pielisenssu-i* testvérgyülekezetünkben októberben igazgató-lelkészt választanak. Jelentős szakasz záródik ezzel, hiszen az 1993 óta vezető (ún. parókus) lelkész *Dr. Tapani Nuutinen* (kirkkoherra) nyugdíjba vonul. Érdeklődve várjuk a fejleményeket, s imádkozunk testvérgyülekezetünkért, több évtizedes kapcsolatunk jövőjéért is!

Lelkipásztori szeretettel, s imádságban is gondolva Mindenkire, hívogatok és várok minden Testvéremet alkalmainkra!
„Erős vár a mi Istenünk!"

Rövid-hírek

Június 3-5. között „Utak a Bibliában" *címmel megtartottuk gyülekezeti hittantáborunkat.* (Lásd túloldali fényképes beszámolót!) Az utolsó napi záróáhitat után *Grőber Judit Ilona,* felügyelőasszonyunk gyülekezetünk nevében megajándékozta a gyermekeket (az oltárról levett!) kis (áldás)batyuval, hogy ne felejtsék el: vándorúton vagyunk egész életünkben.

Július 8-án Gyülekezetünkben *Ács Gergely (r.kat.)* és *Haluszka Bianka* (ev.) Isten előttt házasságot kötöttek. Az esketési prédikációt az 1 Kor 13,(12)13 alapján tartottam.

Július 18-án és 19-én este a tatai Tópart Hotelben megszálló, Magyar El Caminót (a *Budapest* és *Lébény* közötti szakasz hivatalos Szent Jakab-út, mégpedig Európában a legkeletibb!) járó zarándokok számára – az előző évhez hasonlóan – esti elmélkedést tartottam.

Július29-én *Adler József* (r.kat) és *Vermes Julianna* (ev.) jubiláló házasságukra (50.) Isten áldását kérték. „A hármas fonál nem szakad el egyhamar." (Préd 4,12)

Augusztus 6-án a vasárnapi istentisztelet keretében *Vura Róbert* (ev.) és *Molnár Ildikó* (ev.) elsőszülött gyermeke *Vura Richárd* a keresztség szentségében részesült. Isten gazdag áldása kísérje a Vura családot!

Régi szép szokásunk:„egyházkelés"
(Magyarázat a túloldali keretben!)

Tata Város Önkormányzata és a Tatai Városkapu Közhasznú Zrt. szervezésében rendeztek városi ünnepséget *augusztus 20-án vasárnap*, államalapító Szent István királyunk tiszteletére. A közös ünnep szentmisével kezdődött, melyet *Havassy Bálint* plébános mutatott be, s az ezt követő Kossuth-téri részét pedig ökumenikus kenyéráldás – református részről *Dr. Szabó Előd* mondta az áldást – vezette fel.

Gyülekezetünk anyakönyveit az Országos Egyház digitalizálásra bekérte. (A MEE anyakönyvei így kutatások céljaira könnyebben hozzáférhetőek.)

Gyülekezetünk augusztusban egy Konica Minolta 284c típusú (használt/2015-ös gyártású) multifunkciós másológéppel gyarapodott. Jelen számunkat is ezen nyomtattuk ki, melynek vásárlásához *Egyházmegyénk 150ezer, Joenssu-Pielisensuu-i Testvérgyülekezetünk 100ezer Forinttal* járult hozzá. Felajánlásukat ezúton is hálásan köszönjük!

MEVISZ-es kirándulók Tatán

Augusztus 1-én a MEVISZ évi rendes mozgássérült-tábora ellátogatott Tatára, melynek során bebocsátást kértek templomunkba is rövid éneklős-elcsendesedős alkalomra. Lelkészünk vidéki útja miatt *Szélesné Szabó Teodóra* és *Széles Anikó* vállalták magukra a vendégfogadást, az ő beszámolójuk olvasható itt.

Két kisbusszal és két kísérőautóval érkezett 11, többségében kerekesszékes mozgássérült és 12 kísérőjük a nyári kánikulában. Miután lécekből és téglákból rámpát rögtönöztünk, a templom hűvösében frissülhettek fel a kirándulók egy kis innivalóval és énekléssel.

Anikó röviden bemutatta gyülekezetünk és templomunk történetét, és vendégeink is meséltek kicsit magukról, a MEVISZ-ről, és erről a csapatról, akiknek a többsége már 26 éve együtt táborozik, minden éven más részét ismerve meg az országnak. Most Csákváron volt a főhadiszállásuk 6 napig, onnan jöttek át egy napra az Agostyáni Arborétumba és Tatára.

Vezetőjük *Milanovitsné Zólyomi Anna* gitárkíséretével az Új Ének énekeskönyvből és saját énekgyűjteményükből énekeltünk 8-10 éneket. A csapattagok itt tudták meg, hogy a MEVISZ gyűjtést szervez a júliusban fiatalon elhunyt evangélikus lelkész, a MEVISZ korábbi vezetője, *Halasi András József* családja számára, akiről röviden szintén megemlékeztek.

Útnak indulásuk előtt örömmel fogyasztották a finom meggyes piskótát és szeretettel köszönték meg a vendéglátást. Isten áldását kérték gyülekezetünkre, kísérje az Úr az ő életüket is tovább.

SzSzT

Egyházkelés

A kereszteléshez kapcsolódhat egy olyan szertartás is, amelynek során az édesanya veszi karjába a gyermeket, s hálát ad Istennek, hogy a sok fájdalom és aggodalom közt őt magát is megsegítette. *„Az egyházkelés egyfelől a keresztyén édesanya hálaadása Isten megtartó kegyelméért, a gyermekért és a keresztség ajándékáért, amelyben a gyermek részesült, másfelől szakrális felkészülése a gyermekáldásból folyó anyai kötelességének és a keresztségből folyó keresztyén nevelői feladatának teljesítésére.”* (Evangélikus Ágendánkból)

Ahol ezt a régi, szép, eredetileg magánjellegű liturgikus cselekményt még (vagy újra) gyakorolják, általában az egész gyülekezet jelen van, de korábban sok helyütt csak az asszonyok vettek rajta részt, ami egyfajta ünnepi fel-, ill. be-vezetés is volt az édesanyai hivatásba.

Finn 100 év km

Finnország 2017-ben ünnepli függetlenségének 100. évfordulóját

Az ünnepi év mottója „Yhdessä – Együtt” szellemében finnek és finnbarátok otthon és szerte a világban színes programok során irányítják a figyelmet az elmúlt száz év vívmányaira.

A finnekről köztudott, hogy szeretik a természetet és a sportot – legyen szó akár verseny-, akár szabadidősportról. Egy európai felmérés adatai alapján a finnek Európa élvonalában vannak a szabadidő mozgásra fordított arányát tekintve. *A finnek élen járnak az egészség megóvása céljából végzett szabadidősportban!*

Joesnsuu-Pielisensuu-i testvérgyülekezetünkön keresztül sok alkalom adódott az elmúlt több mint három évtizedben, hogy finn barátainkkal együtt örüljünk, ünnepeljünk. Ezt folytatandó látogass el Te is az alábbi honlapra:

http://finn100.masport.hu/
és csatlakozz!

Hittantábor – 2017

Július 3-5. között, mindösszesen 18 gyermek részvételével idén is megtartottuk nyári „játszva-tanuló” táborunkat – ezért szerepel a főcímben, hogy „hittan”. A nagyobbakkal ismételtünk, „Utak a Biblában” címmel, a ‘kisebbekkel-nagyobbakkal’ pedig kreatív foglalkozásokon keresztül igyekeztünk szívükbe-lelkükbe jó emlékeket plántálni a templomban-levéssel kapcsolatban. A gyorsan eltelt három nap rövid összefoglalóját Széles Anikótól olvashatjuk, aki az évközbeni, istentisztelettel párhuzamos gyermekmunka kulcsembere.

Idén immár *5. alkalommal* élhettük meg a közösség formáló erejét gyülekezetünk gyermektáborában. Ahogy eddig is minden alkalommal, most is sokszor és sokféleképpen megtapasztalhattuk Isten kegyelmét ezen a pár napos együttléten. 4 évvel ezelőtt *Sziklai Kati* néni szívére helyezte az Úr a tábor ötletét. Az a lelkesedés, ahogyan akkor oly sokan mellé álltunk, még most is újra és újra hívogat kicsiket és nagyokat. Sokat tanultunk azóta arról, hogy mit és hogyan érdemes csinálnunk, hogy lelkileg, testileg, szellemileg is táplálékot kapjanak gyülekeztünk legkisebbjei.

Idén július elején lett újra gyerekzsivajtól hangos a templomkert. Ahogy eddig minden évben, az időjárást is nekünk „készítette” az Úr abban a három napban, ahogy a lelkesen szolgáló felnőttek szívét, lelkét, kezét.

Lelkész úr rövid, „gyermekekre szabott” képes áhítattal indította mindhárom napot, ahol a legkisebbek is érdeklődve figyelték a Biblia nagy ószövetségi alakjainak, Jézusnak és az őt követőknek útjait, a napi témához kapcsolódó igék mentén. Közös imádság és éneklés zárta az alkalmat, miután a nagyobbak a templomban maradva, lelkész úr vezetésével délelőtt kettő, délután egy rövid alkalommal dolgozták fel mélyebben is a napi témát, míg a kisebbekkel a kertben igyekeztünk megismertetni ugyanazt, és játékokkal, kézműveskedéssel lekötni a figyelmüket.

Az „iskolapadból kiszabadulva” aztán játékos formában is megélhették együtt, kisebbek és nagyobbak az aznapi történetek üzenetét. Első nap Mózes és a nép pusztai vándorlásának kihívásait és áldásait elevenítették fel *Marázné Lót Klári* ötletes akadálypályájának segítségével a gyerekek. Jelen volt a „műanyag-rézkígyó”, a kertszerte megbújó papírfürjeket lelkesen keresték a gyerekek, csillogó szemekkel várták a templomtoronyból lelkész úr segítségével alászálló mannát (cukorkát), a bátrabbak kiskanállal hordták át a vizet egy pohárba, megidézve a nílusi átkelés nehézségét és izgalmát.

Délután idén is *Hulinné Gyenizse Judittal* készítettek nemezképet a gyerekek. Ezúttal Mózes pusztai vándorlását ábrázolták, melyhez az alapot maguk rajzolták. Lelkesen vizezték, szappanozták, gyúrták a saját készítésű képet. Estére Judit az utómunkálatok érdekében hazavitte a képet, másnap izgatottan várták művüket vissza a gyerekek: „hol van a birkaszőr kép, amit készítettünk?”

Második nap a *„szoros kapu keskeny út”*-példázatához kapcsolódóan becsukott szemmel, egymást vezetve kellett egy akadálypályán végigmenniük, kúszniuk, mászniuk a gyerekeknek, hogy ne csak hallják, de tapasztalják is, hogy a szorosabb utak nehezebbek, lassabban tehetők meg, de a megfelelő társak ebben is segíthetik őket, terheiket Isten elé rakva pedig még az elsőre nehéznek tűnő feladat is megoldhatóvá válik.

Délután *Mórotz Márta* vezetésével az úton levést élték meg közösségépítő játékok segítségével a gyerekek, ahol nem volt nyertes és vesztes, hanem amiben jó együtt lenni, mozogni, segíteni egymást, figyelni befelé és kifelé.

Hériczné Félix Szilvia párosító, családfa-kiegészítő feladatsorain kívül, az ő felügyeletével a nagyobb gyerekek minden nap maguk is készítettek „totót”, játékos kérdéssort egymásnak, hogy bizonyságot tegyenek arról, megismerték, megtanulták a bibliai történeteket.

Ebéd előtt és után a szabad foglalkozás keretében *Tanczerné Jakus Emőke, Hériczné Félix Szilvia* és *Szauterné Sziklai Kati* kínált izgalmasabbnál izgalmasabb, kreatívabbnál kreatívabb, szebbnél szebb kézműves lehetőségeket a papírvirágok készítésétől kezdve, a különböző karkötő-készítő technikákon, gyurmázáson és gipszfestésen át az úgynevezett „quilling”-tehnikáig.

Szerdán délután a *Máltai Szeretetszolgálat* munkatársainak és önkénteseinek jóvoltából ismét egy élményteli ugrálóvárazás volt a gyermekek jutalma, mielőtt a záró áhítattal elbúcsúztunk volna egymástól. Útravalóul mindenki egy lelki és testi táplálékot (igéslap és csoki) is tartalmazó batyut kapott.

A gyermekek ismét így búcsúztak: *„Ugye jövőre 5 napos lesz?”* És már egy hét múlva is azt kérdezgették tőlem: *„Mikor lesz megint hittantábor?”*

Hála legyen érte Istennek és mindenkinek, aki akár anyagilag, akár szolgálattal*, akár finom süteményekkel, gyümölcsökkel hozzájárult gyermektáborunk sikeréhez.

*A fent említetteken kívül *Némethné Bogi* és *Hudákné Grőber Judit* volt végig a tábor zökkenőmentes lebonyolításában minden nap segítségünkre.

Sz.A.

Mózes vezette népét a törvény által –, de a nép állandóan csak panaszkodott... Ezért az Isten levette óvó kezét a népről, s a pusztai kígyók mindenkit halálosan megmartak! Csak az menekült meg, aki hittel felnézett a póznára szögezett rézkígyóra...

Átkelés a Vörös-tengeren...

...„mocsárjárással”!

Aki úton van, arra számos próba vár...

Idén is „nagy-nagy köszönet a Máltai”-aknak!

Nemezeltünk... idén is *Hulinné Gyenizse Judit* vezetésével.

A kicsik „erős várat” építenek...

Nem csak fürjek/papírból, de manna/cukorka is hullott az égből/toronyból amiket gondosan össze kellett gyűjteni.

Ebééééd!!!

...de előtte ének!

Tanczerné Jakus Emőke vezetésével karkötőt készítettünk sodrott zsinórból...

***Jeszenszky Péter*, a Kiskunhalasi Evangélikus Gyülekezet másodfelügyelője – villamosmérnök és ultrafutó – augusztus 12-én, szombaton reggel Budapesten, a Deák téri templom előtt futócipőt húzott, elköszönt szeretteitől, fogadta *Dr. Lackner Pál* püspök útl áldását és futva elindult az onnan éppen nyolcszáztíz kilométerre fekvő Wittenbergbe.**

Gyülekezetünk tagjaiból néhányan aznap délután *Dr. Kiss Tibor* ügyvéd – a tatabányai Sprint Futóklub volt elnöke – „megtámogatásával" internetes GPS-követéssel néhány órán át vártuk Péteréket... Eközben volt időnk elbeszélgetni a futás örömeiről, a sport-adta kihívások szépségeiről, s virtuálisan megismerni a „Csapatot".

A kiskunhalasi *Jeszenszky Péterben* először 2016 júliusában merült fel annak a gondolata, hogy lefutja a Budapest és Wittenberg közötti 810 kilométeres távot, ezzel emlékezve a reformáció ötszázadik évfordulójára. Most egy négy fős csapattal készül a megmérettetésre, egyházunk vezetésének a támogatásával. Jeszenszky Péter így vall magáról:

Jeszenszky Péter ultrafutó, triatlonista vagyok. Kiskunhalason élek a feleségemmel. Több mint két évtizede minden napom része a futás. Első futóversenyem 1994 tavaszán volt. Első ultratávomat (100 km) 1997 őszén futottam. Kétszer teljesítettem a Bécs-Budapest szupermaratont (5 nap – 320 km), egyszer a Spartathlont (246 km), ötször az Ultrabalatont (220 km). Több 6-12–24 órás futáson vettem részt. 62 maratonon értem célba. 1999-ben beköszönt életembe a triatlon. Azóta a futást kiegészítem úszással és kerékpározással. Tizenhatszor értem célba Ironman versenyen.

Püspöki (Dr. Lackner Pál) áldással indulva a Deák-téri templom elől...

Megérkezés után, *Náray Balázzsal* (kép jobbján) a Kossuth Rádió (ultrafutó) szerkesztő-riporterével, aki az első szakaszon együtt futott Péterrel.

A különböző távokon az időkorlát- és helyezés-kényszer nélküli teljesítés a célom. A sportolás általam választott szabadidős tevékenység. Igyekszem minden pillanatát élvezni edzés és verseny közben. Villamosmérnökként saját vállalkozásomban tevékenykedem. Munkámat változó munkaidő és sok utazás jellemezi. Ez megnehezíti a rendszeres edzések megtartását.

Lelkészgyerekként beleszülettem az evangélikusságba. Igyekszem az élet különböző területein azokat az értékeket képviselni, amit az evangélikusság hordoz. A gyülekezetben másodfelügyelőként részt veszek a döntésekben, de gyakorlati feladatokat is végzek. A pénztárt kezelem, a könyvelést végzem. Az egyházmegyét képviselem a zsinat ülésein.

„Fontosnak tartottam, hogy a szellemiség megőrzése érdekében egyházi körökben találjak társakat" – mondta Jeszenszky Péter. Ezért nagyon örültem az önkéntes jelentkezéseknek. A Facebook 1517 km: reformációi futás csoportjából gyorsan jelentkezett két sporttárs azzal a szándékkal, hogy elkísérnek. Bokor Béla és Győri Gábor egymást váltva vállalkozott, hogy futva és kerékpározva teljesítik a távot. A segítőtársat Mészáros Nelli személyében találtuk meg. Igaz, hogy ő nem sportol az út alatt, de jelentős munkája lesz a sportolók kiszolgálásában, a háttérmunkák elvégzésében.

Köszöntések, gratulációk a megérkezéskor. (*Dr. Kiss Tibor* és *Varga István* a Sprint Futó-Klub tagjai *Jeszenszky Pétert* köszöntik.

A futótársak...

Bokor Béla, a Csákvári Evangélikus Egyházközség gondnoka futva, illetve kerékpáron teszi meg a távot és *Győri Gábor*, a kaposvári evangélikus gyülekezet presbitere ugyanígy támogatja majd Péter erőfeszítéseit. A bringára kerülnek fel majd a tárolórekeszek, amelyekből a sporttársak táplálékkiegészítőkkel, frissítővel látják el útközben Pétert. A csomagokat, felszereléseket szállító járművet pedig a Csákvári Evangélikus gyülekezethez kötődő *Mészáros Nelli* vezeti majd.

Miért a Wittenbergbe-futás?

„Az első ötlet szerint az útirány Wittenberg–Budapest volt, miként magyar diákok hozták haza Luther Márton gondolatait. Egyházunk vezetése befogadta a kezdeményezést. Dr. Fabiny Tamás püspök javasolta a fordított irányú futást, azért, mert ***2017. augusztus 24-27. között*** *„Magyar Napokat" tartanak Wittenbergben és a futás beérkezését ünnepélyesebbé tenné, ha e négy napon belül érkeznénk meg a német városba. Így fordult meg a futási iránya és az időpontot is kijelöltük"* – mesélte *Jeszenszky Péter* evangélikus ultrafutó-triatlonista.

Összeállítva: az **evangelikus.hu** alapján

Útra-indító áhitat

Testvéreim, én nem gondolom magamról, hogy már elértem, de egyet teszek: ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának a Krisztus Jézusban adott jutalmáért. Fil 3,13-14

Kedves Zarándok Testvéreim!
Kedves Péter, Béla, Gábor és Nelli!

Communio viatorum/úton levők közössége. Így határozták meg önmagukat kezdettől fogva a keresztények. S most Ti is úton vagytok... Hátrahagytátok otthonaitokat, szeretteiteket, mert vállaltátok ezt a sportteljesítménynek sem utolsó Wittenbergbe vezető 810km-es távot... Most mégsem a teljesítményen van a hangsúly, ezért neveztétek el zarándokfutásnak...

Amikor egy zarándok útnak indul, tudatosan vállalja a nehézségeket, mert van célja. Az ilyen utaknak azonban valójában akkor van értelme, ha a cél nem az, hogy Compostellába, Rómába vagy Wittenbergbe jusson el az ember, hanem önmaga jobb megismerésén keresztül az Istenhez... Nagy szavaknak tűnnek ezek, a valóság pedig így fest: *lemondás, fájdalom, vízhólyag, s testünk teremtettségbeli végességének intenzív megtapasztálása a hiányokon keresztül...*

Kedves Péter! Ultrafutói múltad miatt megtehetted volna, hogy egyedül teszed meg ezt a távot, de Te bölcsen társakat választottál magad mellé, mert ez nem egyszerűen futás, ez zarándok-futás! Ennek a futásnak ezért a lényegmagva a TALÁLKOZÁS. Életünkben a legnagyobb ajándék a találkozás: másokkal és ezen keresztül Istennel. Mindennek többrétű következménye van!

A találkozás helyén és pillanataiban zarándok és befogadó rádöbben arra, hogy az Isten-adta létezés folyójában vízcseppek, de EGYÜTT, egy a céljuk, hogy eljussanak az Istenben-megnyugvás óceánjáig. Köszönöm Nektek, hogy megálltatok itt nálunk, s ezen a találkozáson keresztül erősítettétek lutheránus önazonosságunkat.

Amikor most néhány perc múlva újra ráléptek felvállalt utatokra, bizonnyal el fogtok futni történelmi helyek (templomok, várak) mellett, melyek emlékeztetnek Titeket, s lehetőséget adnak arra, hogy lélekben, gondolataitokban találkozzatok az elődökkel, hiszen részei vagytok egy generációs láncnak, hitvallók táborának, s ezért ennek a futásnak önmagán túlmutató üzenete van: felelősségünk van embertársaink, s az utódok iránt!

Aki komolyan veszi az életet, annak nem kérdés, hogy a távolugráshoz neki kell futni, hogy a marathoni futáshoz edzeni kell, s hogy csatába menni fegyver nélkül esztelenség. A józanság azt jelenti: tisztában vagyunk a veszélyekkel, s ezért megtesszük - a józanság keretein belül - a megfelelő intézkedéseket.

A sportos élet valóban nagyfokú tudatosságot igényel –, ahogyan a keresztény élet is! Mindkettő az elhatározással, odaszánással kezdődik, s mindkettőnek szép eredményei vannak, ha nem felejtjük el a célt. Céltudatosságunk annak kifejeződése, hogy tudjuk, mi felé, Ki felé tartunk!

A futás óriási energiákat igényel. Hogyan futhatna minden erejét megfeszítve a csöpp gyermek az anyja ölébe, ha nem látná, ha nem tudná, ha nem érezné, hogy édesanyja mindennél jobban várja őt? Hogyan mászhatna valaki ki sebesülten, félholtan a lövészárokból, ha nem hinné és nem tudná „eszelősen" is, hogy otthon várják? Ezért fontos megtanulni, hogy életünk futása nem céltalan kocogás, hanem célirányos, minden erőnket igénylő tevékenység, amely nemcsak előbbre, de fölfelé is juttat... el egészen Teremtő Istenünkig.

Ne áltassátok magatokat, ne áltassuk magunkat, a végére (hiszen az egész élet egy nagy futás!) mindenki elfárad, sőt még a legkiválóbbak is térdre rogynak, sőt az utolsó métereket mindannyian négykézláb tesszük meg, hogy *„ne dicsekedhessen Őelőtte egy test sem"*.

Aki fut, az törvényszerűen elis fárad, ezért szüksége van pihenésre. A keresztény ember nem „szupermen", hanem ember, aki elfárad, olykor még meg is fárad, sőt néha még el is esik. Tudja azonban azt, amit a világ nem ismer (el), hogy Istennel együtt lankadtságából megújulva nemcsak újra futhat, de még „szárnyra is kelhet, mint a sas..." Ez evangélium, ez jó hír, ez Istentől jövő biztatás, s így az Ő szavával és a futásban, mozgásban különlegesen is jelenlevő megtapasztalható életerejével el fogtok jutni a célba, nem csak a wittenbergibe, de egykor a mennyeibe is!

Most pedig egymás kezét megfogva kérjük együtt az ÚR áldását!

Uram! Add, hogy elhívásom örömét ne felejtsem, azt szívemben forgatva erőt meríthessek a futásomhoz, melyre meghívtál! Mi Atyánk, aki a... Ámen

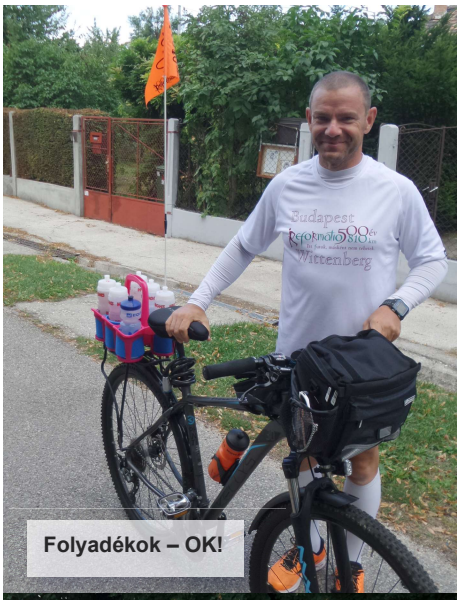
Folyadékok – OK!

GPS/Timer – OK!

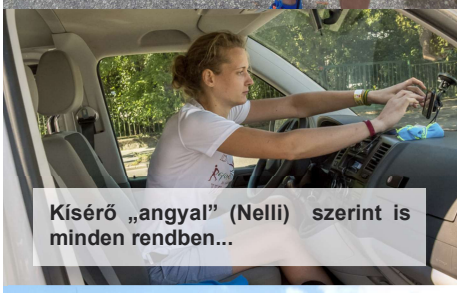
Kísérő „angyal" (Nelli) szerint is minden rendben...

Égi áldás elkérve – OK! Induláááás!

Reggeli áhitat után.

Éééérkezééés! (Wittenberg)

A nyugati világban évtizedek óta csökken a szerzetesek száma. Egykor zsúfolt kolostorépületek néptelenedtek el. Nagymúltú szerzetesi iskolákban egyre kevesebb szerzetestanár oktat, helyüket világiak veszik át. Hasonlóképpen kórházakban is, ahol egykor szerzetesnők láttak el minden szolgálatot, ma már csak elvétve találunk néhány apácát. Vannak szerzetes közösségek, ahol már csak mutatóban van néhány idősebb szerzetes, vagy még úgy sem. A szerzetességről, mint életformáról ültem le beszélgetni Dr. Túri Róbert irodalomtanárral, nyelvésszel, hogy közösen átgondoljuk ennek a szép, hatalmas szellemi hagyatékkal bíró, de úgy tűnik a világban egyre kisebb vonzást prezentáló hivatásnak a jelenét, s lehetséges jövőjét.

Hívás, elhívás, hivatás

Beszélgetés a szerzetességről Dr. Túri Róbert irodalomtanárral

LR: Ott kell kezdenünk, hogy miért éppen Téged választottalak, hiszen nem vagy szerzetes! Talán kevesen tudják, hogy mégis majdnem az lettél... Hogyan is volt ez?

A háború végén kezdtem meg középiskolai tanulmányaimat a tatai piarista gimnáziumban. Akkor még az egyházi iskolákban – néhány világi tanártól eltekintve – főképp paptanárok nevelték és oktatták a rájuk bízott ifjúságot. Nagy tudású, a tanári hivatást a papival együtt választó, kiváló pedagógusok voltak. A negyvenes évek közepén-végén sok volt köztük a fiatal, tehát a tanítványokhoz korban viszonylag közel álló, hivatását gyakorló, azt a piaristáknál szokásos negyedik fogadalommal („...az ifjúság odaadó szolgálata...”) megerősítő szerzetes.

Hogy nagy hatással végezték a munkájukat, s életük, munkásságuk lelkesítő példa is volt egyben, azt az is bizonyítja, hogy több diákjuk is csatlakozni kívánt közösségükhöz. 1949-ben magam is ezt az utat kívántam választani. Az ezután következő kemény esztendők, a szerzetesrendek magyarországi eltörlése azonban bezárta a kapukat a piarista életet választó jelöltek előtt. Az 50-es évek szétszórattatása lehetetlenné tette a megfelelő számú piarista utánpótlás-nevelést, sok más rend esetében pedig egyáltalán nem vehettek fel egyetlen utánpótlást jelentő jelentkezőt sem. Ebből következően a piaristának készülők, s a már a renden belül lévő jelöltek nagy része is, más területen keresett más, vagy az eredetihez közel álló hivatást magának. Számomra a piaristaság egyik területe, a tanári pálya továbbra is vonzó maradt, a piarista közösség helyett a házasság közösségében próbáltam hivatásom gyakorlását megoldani. Vittem magammal mindazokat az értékeket, amiket a piarista tanároktól kaptam, s próbáltam azokat tanítványaimba is átplántálni. Ezt szavakkal, verbális módon nem mindig és nem nagyon lehetett megtenni, de talán a személyes példaadás is hatásos lehetett. Hogy ez mennyire sikerült, nem tudom! Tanítványaim bizonyára visszaigazolhatnák, ha sikerült, de ha hibáztam, bizonyára az is „visszaköszön”. Egy biztos: szerettem a diákokat, szerettem tanítani, sokszor megpróbáltam a tanórai anyagnál többet is adni. A mindennapok munkájához is, de az időigényes többlet-adáshoz is mindig megkaptam a velem azonos értékeket valló feleségemtől a szeretetteljes támogatást. Köszönet érte!

LR: Sokan úgy gondolják, hogy az ún. fehér (keresztény) kultúrkörben a szerzetességnek már csak egy jövője van ebben a modern világban – mint a dinoszauroszoknak –, a lassú, de biztos kihalás... Lehetséges-e szerinted más alternatíva, amikor egyre kevesebb a szerzetes, s akik vannak, egyre több rendi funkciót igyekeznek ellátni, s így talán kevesebb idő jut szemlélődésre, lelki elmélyülésre?

A kérdésre nem könnyű válaszolni. A szerzetesség az egyházon belül is igen sokféle feladat ellátására alakult vallási közösség. A szerzetesek egy része kimondottan az imádságnak, de a világért, benne az egyházért folytatott imádságnak szentelt életformát vállalta magára. Akár férfi, akár női szerzetességről van is szó, ez jellemzi a létrejött közösségek egy részét. Ha valljuk, hogy az ember célja az Isten-keresés, végső emberi célként az üdvösség elnyerése, akkor ez az életforma a nagy egyházi közösség/közösségek számára elfogadható, sőt bizonyos mértékben követendő mintaként is szolgál.

Természetesen az imára koncentrálás nem jelenti azt, hogy a mindennapi élet dolgait ne tekintsék fontosnak. Gyakran az imádságban éppen arra kérik az Istent, hogy a napi életet, a napi munkát úgy áldja meg folyamatos gondoskodásával, hogy elősegítse az ember üdvözülését. A szerzetesi közösségek mindegyike a közösségi élet három fontos területét jelöli meg a maga számára fontosnak, nevezetesen a tisztaságot, az engedelmességet és a szegénységet. Aki szerzetesi életre jelentkezett, vállalta, hogy tiszta életet folytat, mint ahogy azt a tízparancsolatban Isten elénk szabta. Vállalta ugyanakkor azt is, hogy elöljáróinak engedelmességet fogad. Végül – hogy a szerzetesi életnek mindenben megfeleljen – elkerüli a gazdagsággal együtt járó kísértéseket, s szegénységet fogad, vállalva ezzel a szegényekkel kapcsolatos együttérzést is, hisz már a Szentírásban is szerepel: „Szegények mindig lesznek köztetek!” Ez utóbbi fogadalom megtartásával elkerüli a pénz világának a különféle kísértéseit is.

A feltett riporteri kérdésben szerepel a következő mondat: *„A keresztény kultúrkörben a szerzetességnek csak egy jövője van ebben a modern világban – mint a dinoszauroszoknak –, a lassú, de biztos kihalás...”*. Nem hiszem, hogy a kérdés ilyesféle felvetése jogos lenne, még akkor

sem, ha valóban kihalónak tűnnek egyes szerzetesrendek. Amiért egyáltalán a szerzetesek alapító atyái megteremtették annak idején - sokszor többszáz évvel ezelőtt - a rendjüket, felelet is volt egyben az adott kor társadalmában felvetődő, megoldásra váró nagy gondokra. Azok a gondok az egész emberi történelemben jellemző gondok voltak, és sok ma is az. Egyik-másik hol hangsúlyosabban, hol kevésbé hangsúlyosan van jelen a társadalomban. Volt, amikor az imádság, az egyházi élet megszervezése jelentett fontos feladatot, máskor a társadalomban jelentkező ellentéteket, a szegénység kérdését kellett megoldani, de a tanítás társadalmi fontossága is felmerült több szerzetesrend megalapításakor. Az biztos, hogy a szerzetesek teljességgel benne álltak/állnak a maguk világában. A közösség – és nem csak a szerzetesi közösség - testi és lelki szükségleteinek megfelelően végzik a maguk hivatása szerinti munkáját. Hogy szükség van rájuk, talán igazolja napjainkban is pl. az egyházi iskolák iránti igény. Ez látható a tanulók sokszoros túljelentkezésében is. Az egyházi egészségügyi intézményekben dolgozó szerzetes ápolók és orvosok által megteremtett szeretetteljes, az ember testi szükségletei mellett a lelki igényeket is kielégítő légkör sokakat vonz ezekbe az intézményekbe is. Néhány dolgot azonban leszögezhetünk: A szerzetesi tevékenység lelkesedés nélkül nem ér semmit, mint ahogy a házasság sem. Ma is érvényes lehet a Léleknek az efezusi egyház elleni panasza: *„Tudok tetteidről, fáradozásaidról és kitartásodról. (...) Hűséges is vagy, szenvedtél a nevemért, és nem fáradtál bele. De van egy kifogásom ellened, az, hogy kezdeti szeretetedtől eltértél."* Ehhez a szeretethez kell visszatérni, s akkor kevesebb lesz a lelki gyötrődésünk amiatt, hogy nem úgy sikerülnek a dolgaink, ahogy mi szeretnénk!

Az egyház is - azon belül a szerzetesrendek is - megértek már sok hullámvölgyet és hullámhegyet. Mindig jött azonban egy karizmatikus egyéniség, aki a hullámvölgyből fellendítette az éppen gondokkal küszködő egyént, az egyházat, vagy az egyes szerzetesrendeket. Elég csak Assisi Szent Ferencre gondolnunk. Visszatért a gyökerekhez, az eredeti forráshoz, s általa a társadalom is megváltozott. Isten- és emberszeretete, a természetben is az Isten nagyságát szemlélő lelkülete átalakította Európát. Várjuk, hogy Isten elküldje a ma Szent Ferencét, Szent Ignácát, Kalazanci Szent Józsefét, Bosco Szent Jánosát. Ki tudja, lehet, hogy már munkálkodnak is köztünk, csak még nem figyeltünk fel rájuk, vagy nem eléggé! Ha megérintenek bennünket, kövessük őket, mert mindennapjaink pozitív irányú változásokért kiáltanak, s minden változáshoz kell a mi önátadásunk is.

A szerzetesrendek létjogosultságát bizonyítják a testvéregyházakban működő karizmatikus, spirituális egyéniségek is, akik – sokszor keresve ezzel az egység megvalósításának a lehetőségét is – maguk is igyekeznek valamilyen szerzetszerű közösséget kialakítani. Talán még az is elmondható, hogy ezek a csoportosulások, ezek a spirituális közösségek nyitottabbak, mint a szerzetesrendek, mert az ökumené jegyében különféle felekezetekhez tartozó, érdeklődő emberek előtt is kinyitják kapuikat.

Hogy mikor és hogyan megy végbe a vágyott megújulás? Egy biztos: egyszer megvalósul, mert szükség van rá. Lesznek rendek, amelyek megszűnnek? Biztosan lesznek! Újak is alakulhatnak? Igen! Lesznek még nehézségek? Biztosan lesznek, hiszen ha végignézzük a több évszázada működő rendeket, már alakulásokkor szinte megoldhatatlan gondokkal találták magukat szemben már az alapítók is. A Lélek azonban működött, s hogy nem eredménytelenül, azt történetük igazolta.

Az egyház átfogta és átfogja az emberi kultúrát. Beleívódtak tanításai az ember mindennapi életébe, vallásosságába, a művészetekbe és a tudományba egyaránt. A tudomány azonban hit nélkül gőghöz vezet és öncélúvá válik; a vallásosság pedig műveltség nélkül nevetség tárgya, botránykő lesz. Megalapozott, érthetően, színvonalasan előadott és képviselt hit és vallásosság az, ami vonzó, világot megnyő és magával ragadó. Ezt várjuk a szerzetesrendektől is.

LR: Olyan világban élünk, ahol mindent reklámozni kell. Azt hamar észreveszi a világ, ha egy templomnak nincs plébánosa, ha egy kolostor kiürül és csak idősebb szerzetesek nyilatkoznak a médiában. Lehet-e, kell-e, szabad-e reklámozni a szerzetességet?

Nem hiszem, hogy a szerzetesekkel kapcsolatban szerencsés szóhasználat a reklámozás. A szerzetesek által is hirdetett keresztény igazságokról szólni kell újságokban, folyóiratokban, rádióban, televízióban és minden, ma médiának mondott helyen. A hangsúly a keresztény igazságokon van. A szerzetesrendek legjobb propagálói, vagy - a nemszeretem szóval mondva - reklámozói, maguk a szerzetesek, akár férfi- akár női rendről van is szó. Elénk élt mindennapjaik, emberi magatartásuk, a keresztény értékek szerinti életvitelük már maga propaganda, maga reklám. Ha a fiatalok teljes értékű, hitük szerint élő embert látnak a szerzetesekben, akkor elfogadják mindazt, amit hirdetnek, s követendő példát is látni fognak bennük. Ha életüket másként élik, akkor hiteltelen lesz az igehirdetésük is.

LR: Nursiai Szent Benedek után félezer évet kellett várni egy Szent cluny-i reformra. Lassan ezer esztendő is eltelt, épp ideje lenne, hogy újra virágba boruljon a szerzetesség fája. Milyen jövőt látsz az istenes, keresztény-közösségi életformának?

Az egyház mindig megújítandó, így természetesen az egyházon belül működő közösségek is. Hogy egy reform mikor indul el, s mikor teljesedik ki, nehéz megmondani! Az egyháztörténelem is igazolja, hogy nem könnyű a reformok elindítása, mert a megszokott régi nehezen adja át a helyét az újnak. A most működő szerzetesrendek valamiféle reform mindennapjait élik. Keresik sokan a gyökereket, mert azok nélkül nincs élet. Mondják, hogy mérsékelni kell a szerzetesi szigorúságokat, mert elriasztja az esetleges jelentkezőket. Másoktól azt hallani, hogy a régi szigort továbbra is megtartó szerzetesrendekbe jelentkeznek többen noviciusnak. Egy biztos, hogy a szerzetesség maga átalakulóban van. A végkifejletet senki sem látja, de az biztos, hogy minden az Isten szándékai szerint fog alakulni. A keresztényi életformának van jövője.

Isten kezében van, hogy Egyházunk, egyházaink sorsa hogyan alakul. A kereszténység európai gyengülése sem feltétlenül jelenti az egyház és a kereszténység pusztulását, ahogy sokan előre látni vélik. A Szentírás szerint a Krisztus által alapított közösségen *„a pokol kapui sem vesznek erőt"*. Ugyanakkor Istenünk, *„a mi erős Várunk,"* megfelelő biztosíték arra, hogy minden gyengeségünk ellenére megmaradjunk. Az ember ugyan hajlamos sok mindent elrontani, de fogunk majd erőt kapni ahhoz is, hogy hibáinkat kijavítsuk. Talán kísérő gondolatunk lehet II. János Pál pápa gyakran hangoztatott figyelmeztetése: *„Ne féljetek!"*

A Lutherrózsa Olvasói nevében is köszönjük a biztató gondolatokat!

Születésnapi ajándék...

25 éves a Lutherrózsa

A tatai lelkészi hivatalba egy régóta esedékes multifunkciós nyomtató eszköz érkezett. A megvalósulás köszönhető mindenek előtt *Szarka István* esperes urunk gyors intézkedésének, valamint a Fejér-Komáromi Evangélikus Egyházmegye elnökségének támogató szeretetének, melyet innen is hálásan köszönünk. Ez a szerkesztőség számára örömteli esemény jó ok arra, hogy visszatekintsek az elmúlt 25 esztendőre, hogy mások is bepillantást nyerhessenek abba a munkába, amit egyszerűen csak média-szolgálatnak szoktunk nevezni.

A lutheri reformáció sikere, a protestantizmus elterjedése a Gutenberg-féle nyomdatechnika nélkül gyakorlatilag elképzelhetetlen, hogy két evangélikus vonatkozású kiemelkedő magyar példát is említsek bevezetőül: *Bornemisza Péter* evangélikus lelkészt, az irodalomtörténet számottevő alakját, aki vándornyomdász volt; és *Rát Mátyás* evangélikus lelkészt, aki Pozsonyban 1780. január 1-jén néhány éven át magyar hírlapot adott ki – *Magyar Hírmondó* címen. Meg-meglankadva az újságszerkesztés meglehetősen időigényes és olykor fárasztó munkájában gyakran gondoltam az elődökre, elszántságukra, hiszen a Szentírás szeretete mellett az írás, a gondolatok érthető közlésének tisztelete és becsületes gyakorlata alapvetően hozzátartozik a protestáns kultúrához.

Headline, líd, layout... és a többi

Ott kell kezdenem, hogy lelkésszé avatásomkor (Dr. Harmati Béla püspök úr – 1989. aug.) sajtóosztályi félállásomat – ami akkor már mintegy négy évet foglalt magában, hiszen az Evangélikus Teológiai Akadémia (ma Evangélikus Egyetem) jogi védőszárnya alatt működő nyomdában a sajtós/nyomdai munkát, mint technikai szerkesző koordináltam – megerősítette. Elsődleges tevékenységünk Evangélikus Egyházunk havonként megjelenő szakfolyóiratának, a *„Lelkipásztor”*-nak a kiadása volt, amit *Dr. Nagy István* teológiai professzor, később *id. Dr. Hafenscher Károly* címzetes egyetemi teológiai tanár, mint főszerkesztők vezettek. Emellett számos könyvet, kiadványt rendeztünk sajtó alá, melyeken keresztül nemcsak az akkortájt igencsak újdonságnak számító számítógépes kiadványszerkesztés (CorelDraw, Ventura) lehetőségeit, tipográfiai szabályait tanulhattam meg, de alaposan betekinthettem a nyomdász-világba is.

Ennek – a szép, olykor nagyon nehéz, de nagyon hasznos – időszakomnak egy sajtóosztályi átszervezés vetett véget 1991. első hónapjaiban, minek következtében „félállásom” (ez napi 10-12 órát jelentett!) hirtelen megszűnt.

Néhány idősebb vezető beosztású lelkészkolléga és – gondolom – tanácsadóik(?) úgy vélték, hogy egy nyomda az „magától” is működik... hát nem! A nyomda „lelke” a nyomdász! Mentségükre legyen mondva, hogy akkoriban itthon még újdonságnak számított a „know-how” fogalma. A kisebb vagyont érő komplett nyugati (Gestetner) sokszorosító technika, számítógépestől (gazdátlanul) lassan az enyészet sorsára jutott.

Utólag mégis rendkívül hálás vagyok a JóIstennek, hogy ilyetén módon alakította az életemet, mert amikor a kétezres évek elején a MEE felkért az Evangélikus Élet főszerkesztőjének – *nem*-et tudtam mondani. (Pontosan tudtam, hogy mire kellett volna igent mondanom...)

Első lézer-nyomtatóm...

Az 1991/92-es tanévben ösztöndíjra mentem a németországi *Bielefeldbe*. Édesanyámnak köszönhetően életem első saját AT-computerét (16Mhz-es processzor 1MB RAM, 20MB-os HDD! – szinte ugyanennyiért vettünk egy vadonatúj Skoda 120SL személyautót!) már magammal vihettem, ami igen jó szolgálatot tett a fordításoknál.

Ösztöndíjam végén feleségem nagylelkű beleegyezésével nagyon boldogan vásároltam egy HP III típusú A/4-es monochrom lézernyomtatót egy ún. PostScript leírónyelvet tudó extra panellel. (Ezeknek az ára bizony több volt, mint kéthavi ösztöndíjam!)

Az akkori NSZK-ban az egy főre eső létminimum 900 nyugatnémet márka körül alakult, mi *négyen* (a hároméves Dóra és a másféléves Betta lányunk velünk lehetett) éltünk a havi 800 DM-ből... Több mint egy évtizeden át ezzel a ma már idejétmúlt, de bizonnyal működőképes lézernyomtatóval állítottam elő a rendszeresen megjelenő Lutherrózsa-hírleveleket, s vállaltam számos „ingyen” tipográfiai munkálatot, melyekért ‘cserébe’ néha-néha toner-kazettát kaptam, hogy nyomtatni tudjak! :)

Lutherrózsa
A Tatai Evangélikus Egyházközség lapja 1999. Böjt

D. Szebik Imre püspök 60 éves

Szeretettel köszöntjük az Északi Evangélikus Egyházkerület püspökét, D. Szebik Imrét 60. születésnapján!

1999. január 28-án a Fejér-Komáromi Evangélikus Egyházmegye LMK-ülésére az Északi Egyházkerület püspöki hivatalában került sor. Az igehirdetéssel és előadással szolgáló Püspök urat közelgő születésnapja alkalmából az egyházmegye lelkészei és a Lutherrózsa olvasói nevében Labossa Lajos esperes úr köszöntötte.

Krisztus Egyháza a harmadik évezred kapujában

D. Szebik Imre püspök 60. születésnapján, február 9-én elhangzott ünnepi igehirdetés
5 Móz 8,2 alapján: „Emlékezzél meg az egész útról amelyen hordozott téged az Úr!”.

Ünneplő Gyülekezet! Szolgatársak! Munkatársak! Testvérek a Jézus Krisztusban!

Változatosan rohanó életünk útján néhány percre szabad megállanunk azért, hogy ünnepeljünk, hogy megosszuk örömünket. Közelebbről, hogy szeretettünkkel és jókívánságainkkal köszöntsük *Szebik Imre* püspökünket, szolga- és munkatársunkat az Úrban, akinek életútján ez a mai nap mindenképpen határkövet jelent.

Ünneplésünkben mindenek előtt emlékezzünk és nagy hálával gondoljunk Mindenható Istenünkre, Mennyei Atyánkra, aki gondviselő és ajándékozó szeretetével hordoz bennünket születésünktől fogva.

Sohasem tudok szabadulni attól, hogy ilyen alkalmakor is, ne nézzem meg előre a sokak által naponta kézbevett bibliaolvasó Útmutatónkat. (Ezt a gyakorlatot egyébként *Tűróczy Zoltántól* hallottam és láttam, aki csak tehette, mindig ragaszkodott az adott nap üzenetéhez.) Itt pedig ma arról van szó, hogy Isten a reménytelen helyzetben utat készített népének, egyengetve ezzel jövőjének útját.

Az egyház pusztai vándorútja nem egyenes

A pusztai vándorlást, az egyház útja előképének szoktuk tekinteni. Tudjuk, hogy az egyház pusztai vándorútja nem egyenes és nem sima betonút... Különböző korokban mások és mások a kísértések, a gondok, az üldöztek, a csapdák.

Napjainkban új útszakaszon visszakaport és egészen új lehetőségeket adott elénkbe az Egyház Ura. Az elmúlt évtizedekben – hadd használjam e képet – «leengedtek a „hatlastó” vizére, ami azt jelentette, hogy egyre szűkült a „halak” mozgásterc. Olyanvíziva, hogy már beszorultak egy mélyedésben lévő szűk helyre... Nem maradt más, csak a tempolom zártsága. Most néhány év óta újra feltűlődik a „tó”. Kérdés: Fel- és ki tudjuk-e használni ezt? Mennyire tudunk

Lutherrózsa
A Tatai Evangélikus Egyházközség lapja 1999. Advent

Utolsó ádvent?
– az ezredforduló évének köszöbén álliva –

Az Úr 1999. esztendőjének adventje. Felgyorsult élet, adatáramlás és tömegtettek „menetrend-nyújtó-rendszer” az egyre-más-ban, tudományos technikai robbanás üdvösítve megváltás-hit a mainkon. Vírusjáró-bejárás és mutánsok hátkörbe, ízlésterhesség elmerő politikai vesszőcskedés, mindez katastrófajelentések közé ékelve. Csoda-e a kétségbeesés? – legalábbis az atlagember számára? A „kívülmenő” szívesen bizonytartja majd a 20. századot, mert úgy érzi e század nem volt az övé...

Világháborúk tüze perzselt meg sorsokat, ideológiákkal zsongtörlődő oltárokat hatalom-éröket tartott erőgépben milliókat, szakítot szét családokat, tűri elemszegő barátokat, kitöltött vágóhidra, nőket és gyermekeket. Nemzeteket, nőtteket fel kényszerű hallgatásban, nakedben a lehetős esemek szédülettben megszálnak a mártu érezsik is. Ime, a 20. század!

Az ember alapvetődő igénysége, hogy a rosszat mindig haatarabb szerezve-ni, mint a jót. Ugyan sok felfedezés, ám próbá-e század emberének életét, de az igazi nagy felfedezés mégis csak az lenne, ha a tézz, az ős egyszi ütten-sorsom harmóniksan – korunk-hoz mérten – beleilleszkedhet a Nagy Egészbe...

Ma már tudjuk, és beszélünk róla eleget, hogy globális csínakmiatt – a másikra is oda kell figyelnünk, de az elvi realitás mad mutat. A csínak tulajdenben idők eleién a monoklitás politikai vezérlte századlétpiáci makro- és mikroökonómiat mutatott fegyelmezik. Nemcsak az a baj, hogy a fejlett 20. században egyszerűcialis bottitesek fajdalmuban szemondnk emberminőrdok. Az igazi nagy veszély mégis abban rejlik, hogy mammon-valóságban szemedő kormányoszok fattjuk a globális csínakot „helyet számban” és mondjuk meg mi az elmét és mi nem. Életbattró reklámokon felnőtteszkő értékvesztes fattalok szórfelnak divatbalfamokon, de az Élemtő alig tudnak valamit...

A keresztény ember – hozhot fakadtam – – –

kézbe, ami színes?!” Erre hirtelen azt válaszoltam: *„Az enyéim bizonnyal szerethetnek engem, mert kézbeveszik a fekete-fehér Lutherrózsát is!”*

Tény, hogy ami színes, az felkelti a figyelmet, s a cikkbéli információ nagyobb érzelmi töltéssel „megy át”. (Nem véletlenül színesek a magazinok!) Persze láttam már nem egy prospektus-gyönyörűségű kiadványt, amire csak azt tudtam mondani, hogy *„Ezért kár volt kivágni azt a soksok fát!”*, de tény, hogy gyülekezeti szintű újságot szerkeszteni, amely helyesen találja el az arányt a „külvilág – belvilág (értsd: gyülekezeti élet) – egyéni lelkiség” hármasában, bizony nagyon nehéz! Sajnos sokszor nem is sikerül, s ezért idővel – érthető okok miatt – elsekélyesedik az olvasói kedv.

Okostelefonos-internetes világunkban szabad-e még papíralapú gyülekezeti újságot kiadni?

Nemcsak szabad és lehet, de egyenesen érdemes! Saját tapasztalatból mondhatom, hogy sokkal nagyobb a gyülekezeti alkalmak „látogatottsági hozadéka”, ha hónapról-hónapra nemcsak az idősebbek, de a fiatalabbak is „kézbe-vehetően” nyomon tudják követni, hogy mi történt a gyülekezetben ill. milyen alkalmakra hívogatunk. Látom pl. azt, hogy egy-egy bélyegkép-szintű esemény-fotóra ha visszatekintenek a „Rövid-hírek”-rovatban, az nemcsak hálát generál a gyülekezeti tagokban, de egyben motivációt is ad a hivogatásra, hogy mások is részesei legyenek a következő alkalmak egyikének.

Újság (LR) contra netpercesek?

Pontosan nyolc éven át (8-as a Krisztus száma!) naponta és hajnali órákban írtam „magam-áttusakodta-sajátkútfős” 2000 (azaz kettőezer! – a hangsúly nem a számon, hanem azon van, hogy csak azt írtam le, amit magam is megtapasztaltam) áhitatot az internetre abban a reményben, hogy ezzel a „munka-ággal” sikerül majd gyülekezetünk vonzáskörzetében több evangélikus testvért elérni. Reménységem sajnos nem teljesedett be, de áldás volt rajta, hiszen nemcsak a világ számos országából kaptam biztató visszajelzéseket, de magam is épültem általa, s talán – mert ezekből néhányat rendszeresen közlök a Lutherrózsában – néha megérint egy-egy ismeretlen tatait vagy környékbelit, s esetleg kedvet kapnak, hogy felelevenítsék evangélikusságukat...

Lutherrózsa

XVI. évfolyam

2008. Húsvét

„Te kinek hittél?”

„A reggeli mellé egy áhitat is jár”

Fehé-nap

Kis település, ahol nagy dolgok történtek...

„Az ekhós szekér halad...

Bars dirigál

„A legnehezebb anyaggal dolgoztam”

Áhitatok

Ennek az esperesi/felügyelői néhány ténymegállapító sornak különösen örülök. Úgy gondolom, hogy minden lelkész, lelkipásztor, pap és prédikátor a „maga módján”, az Istentől kapott (vagy annak vélt?) tálentumait forgatva igyekszik nemcsak menteni, de építeni is a reá bízott közösséget. Nagy megtiszteltetés ez a vezető számára, de ez nem egyszerűen csak bizalmi kérdés, hanem egzisztenciális, spirituális, hitbeli kihívás is egyben. Megfelelni ennek a földiségbe-zárt, de egyben isteni elvárásnak egyedül nem is lehet, kell hozzá a JóIsten segítsége: *Omnia est gratia!* (Minden kegyelem!)

Jó lelkiismerettel tesszük tehát a dolgunkat, ki-ki abban az elhívásban, amit kapott, tudván azt, hogy *„más a vető és más az arató”*. Ugyanakkor azt a jézusi figyelmeztetést is szem előtt kell tartanunk, hogy ti. „gyümölcseikről ismeretik meg őket”. Magyarul: az idő az, ami hitelesíti a szolgálatunkat, legyen az hivatásbéli, családapai vagy családanyai... Hosszú évekbe, olykor évtizedekbe telik, amíg láthatjuk az eredményt vagy éppen az eredménytelenséget. Nem tudom, hogy az én eleddig végzett *média-szolgálatom* fája mennyi gyümölcsöt termett, termett-e egyáltalán(?)... vagy csak szép nagy árnyékot vetett? A JóIsten a bírám ebben is!

Igen hálás vagyok az ÚRIstennek, hogy az „újságcsinálás”, a cikkírás, a riportok készítése etc. az elmúlt évtizedekben soha nem terhet jelentett, hanem alkotást, hitéletemen el-elgondolkodás lehetőségét és ebből fakadóan örömöt is. Azt, hogy még mindig olvassák, amit leírok, s olykor még válaszolnak is az önmagam számára is feltett kérdéseimre, Isten különleges ajándékának tartom, s nem csak ezen a mostani szép születésnapon!

További megtisztelő olvasói figyelmüket is köszönve,

*a **Lutherrózsa** szerkesztője,*
frankom – tatai evangélikus lelkész

Lutherrózsa

XVII. évfolyam

2009. Karácsony-Vízkereszt

Te kinek szolgálsz?

Luther Márton családja körében...

Szakmai beszámoló az egyházmegyei elnökség ülésére

Tisztelt Lelkésztestvérm!

Kedves Mátyás!

„Mérlegeltük a tatai gyülekezet helyzetét, külön kiemelve annak tényét, hogy milyen jelentős szerepet töltött be a szórvány helyzetben élő evangélikusokat szétszóroló Tatai Evangélikus Egyházközség havonként megjelenő Lutherrózsa.”

Szarka István esperes

Molnár István egyh.m.felügyelő

BIBLIAÓRA azok számára, akik szeretnék alaposabban megismerni a keresztény tanítás alapigazságait

NikA Nikodémus Akadémia

Minden csütörtökön 18 órakor! Bajon!

szeptember 21.

Csodás Biblia – bibliai csodák – Miért beszél a Biblia arról is, amiről inkább hallgatnia kellene? avagy: Miért iránytű nekünk a teljes Szentírás?

Reformációi "örökségünk": *Sola Scriptura* – azaz: egyedül Szentírás. Általános és speciális tudnivalók a Szent-Írásról, annak történeti kialakulásáról, helyéről az egyetemes kultúrában, s mindenekelőtt: *olvasásáról, megértéséről* és *tanításáról.*

szeptember 28.

Az Ószövetség 5 legszebb története

Az emberi lélek mélységeiről és magasságairól, egy adott történelmi helyzet kihívásairól, küzdelmeiről, s történetekben rögzített tanításokról az utókor számára.

Támogatás

lehetősége

Evangélikus Egyházközség Tata

számlaszáma:

63200119-14926282

Egyházfentartói járulékát, adományait itt is tudjuk fogadni.

Támogatását köszönjük!

Az aratási hálaadás vasárnapja arra emlékezetet, hogy akkor is imádkozzunk, amikor nem vagyunk szükségben, hogy köszönjük meg Gondviselő Istenünknek mindazt, amivel bőségesen megajándékozott minket ebben az esztendőben is.

'Én lelkem áldva áldjad...'

(Evangélikus Énekeskönyv 45.)

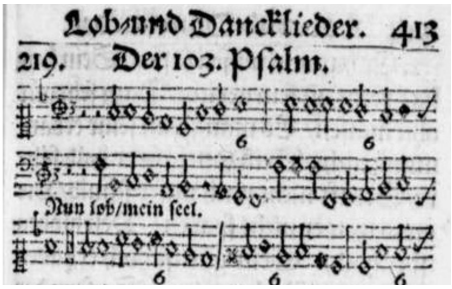

Szentháromság ünnepe utáni 12. vasárnap középpontjában az ó- és az újember különbözősége áll. A vasárnap graduálénekének kiválasztásánál bizonyára a németországi példát követték, mivel ezen a vasárnapon ott is ezt énekik.

Énekünk szerzője *Johann Gramann* (1487–1541), aki a lipcsei Tamás-iskola tanára, majd később rektora is volt. 1519-ben Luther és Eck vitájakor, még Eck titkáraként működött, de később a reformáció oldalára állt. Néhány esztendeig *Würzburgban* szolgált, majd 1525-től *Albrecht* porosz herceg lelkésze volt *Königsbergben.*

Énekét – mely a 103. zsoltár átirata, eredeti német kezdősora: *'Nun lob, mein Seel, den Herren...'* – königsbergi szolgálata alatt, a herceg felkérésére szerezte. Az egyik legkorábbi evangélikus zsoltárparafrázisként tartjuk számon, feltehetően 1530 tájékán születhetett. A költemény a poroszországi reformáció megerősödését bizonyítja. Eredetileg 4 versszakos volt, de 1549-ben egy 5. versszakot írtak hozzá, melyben a költemény mondanivalójának összefoglalása és a Szentháromságisten dicsőítése van jelen.

Gramann énekét a königsbergi zeneszerző és udvari trombitás, *Hans Kugelmann* közölte 1540-ben, *'Concentus novi trium vocum'* c. kórusgyűjteményében. Itt a máig használatos világi dallamra alkalmazta a verset.

Több feljegyzés tanúsága szerint a reformáció utáni századokban az Úrvacsora után, az Istentisztelet végén énekelték. Az 1955-ös *Keresztyén Énekeskönyv*ben az ének még mind az 5 versszakával szerepelt. Mai énekeskönyvünkben egy újabb nyelvezetű fordításban szerepel 3 versszakkal.

Gramann éneke a születése utáni századokban igen népszerű lett. Nemcsak gyülekezetek, hanem a zeneszerzők körében is. Több feldolgozás is született belőle, többek között *Heinrich Schütz, Michael Praetorius, Dietrich Buxtehude* és a nagy barokk mester: *Johann Sebastian Bach* tollából.

Pákozdi Csaba

a Tatai Ref. Gim. 11. A – ev. hit. tanulója

„Hittel és nevetéssel még a fájdalom is enyhül..."

Hazugság

Hirdetésben így szól a pap a hívekhez: Kedves Testvéreim! A *jövő héten a hazugság bűnéről fogok Nektek prédikálni. Hogy megértsétek, miről is van szó, olvassátok el Márk evangéliumának 17. fejezetét!"*

A következő vasárnap a szószékre lépve kérdezi a híveket: "*Nos, hányan olvastátok el Márk evangéliumának 17. fejezetét?"*. A templomban minden kéz egyből a magasba lendül...

"Kedves Testvéreim az Úrban! Márk evangéliuma csak 16 részből áll... Most pedig hallgassátok prédikációmat a hazugságról!"

Ima

Négy szerzetes ül egy szobában, egy bencés, egy domonkos, egy ferences és egy jezsuita, mindegyik kezében a breviáriuma, mondják az esti zsolozsmát. Egyszer csak kialszik a lámpa. Mi történik? A bencés folytatja tovább, ő fejből is tudja az imát. A domonkos prédikálni kezd a sötétségről és a világosságról. A ferences fohászkodni kezd Istenhez, hogy legyen ismét világos, és egyszer csak világosság lesz. A jezsuita közben ugyanis kicserélte a biztosítékot.

Az új rabbi

A zsidó hitközségbe fiatal rabbit küldenek. A hívek megkérdezik a főrabbit, mi a véleménye róla.

- *Ez a fiú egy személyben Salamon király, Mózes és Arisztotelész!*

A hívek azonban azt tapasztalják, hogy az új rabbi bizony könnyelmű, csélcsap és beszélni se tud rendesen. Kérdőre vonják a főrabbit, miért dicsérte előttük ennyire?

- *Én csak az igazat mondtam. Szoknyabolond, mint Salamon király, dadog, mint Mózes és úgy tud héberül, mint Arisztotelész.*

Két srác beszélget

- Ti szoktatok otthon imádkozni az étkezések előtt?
- Nem, az én anyukám jól főz!

Miért?

Egy lelkészt megkérdezi a kisfia:

- Apu, amikor vasárnap prédikálni készülsz, előbb mindig leülsz és lehajtod a fejed. Ilyenkor mit csinálsz?
- Tudod, fiam, megkérem az Urat, hogy adjon nekem egy jó prédikációt.
- Apu, és akkor miért nem ad?

500 Reformáció 1517–2017